

TESTAREA NAȚIONALĂ - 2007
Proba scrisă de limba și literatura română

Varianta 15

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul efectiv de lucru este de 2 ore.

Partea I (48 de puncte)

Citește cu atenție textul dat. Scrie, pe foaia de examen, răspunsul la fiecare dintre cerințele de mai jos, care se referă la textul marcat cu chenar.

Au fost odată-ntr-o școală de provincie doi buni camarazi - Niță Ghițescu și Ghiță Nițescu. Amândoi erau potriviți la-nvățătură și la purtare. Niță însă se deosebea, și nu numai de Ghiță, dar chiar de toți copiii ceilalți, prin talentul lui la scris, de care se minuna cu drept cuvânt toată lumea. În anul al patrulea de școală primară, Niță ajunsese să scrie așa de frumos, încât, adesea, puse alături, caietul lui ai fi zis că este modelul de caligrafie tipărit, iar modelul de caligrafie, scris de mână; pe câtă vreme, Ghiță scria nu se poate mai urât; [...]

Așa, isprăvind clasele primare, s-au despărțit cei doi buni camarazi, ca să meargă fiecare după norocul lui. Ghiță s-a dus la țară pe lângă tată-său, care era negustor cu dare de mână;* iar Niță, copil sărman*, a apucat spre Capitală, ascultând de sfatul dascălului său:

- Fătul meu, tu părinți n-ai, carte multă nu ți-e dat să-nveți, că nu prea ești deștept, slugă nu te poți face că ești cam leneș... Ți-a dat și ție Dumnezeu un dar: ai icoană la scris; ție cu condeiul ți-e dat să te hrănești. Du-te la București, acolo ai să intri copist* în vreo canțilerie* și-ncet-încet, cum te știi că n-ai purtări prea rele, cu vremea ai să-naintezi.

Niță a ajuns în capitală și s-a pus să-și caute de lucru. A făcut cunoștință ba cu unul, ba cu altul, recomandându-și talentul și câpătând din toate părțile complimente și dovezi de admirațiune. Dar afară de acestea, n-a reușit deocamdată să capete nimic mai mult. Niță nu și-a pierdut speranța și bine a făcut; căci iată că-ntr-o seară o cunoștință i-a spus:

- Măine dimineată la ceasurile unsprezece, să te afli la Ministerul de Interne: se ține concurs pentru trei posturi de copişti; desigur ai să capeți unul.

Se-nțelege că Niță n-a lipsit a se înființa la vreme.[...]

Deși dictarea mersese cam prea iute, Niță s-a uitat lung pe foaia lui, a zâmbit mulțumit de sine, apoi a înmînat-o cu mult respect unui domn membru, care a strâns toate probele. Peste două zile s-a dat rezultatul concursului... Numele Niță Ghițescu nu figura între cele trei numiri.

- Și ce frumos scriesem, domnule! a zis Niță, mâhnit, cunoștinții sale.[...]

N-a trecut o săptămână și iată că s-a publicat concurs pentru un post de perfect caligraf la acel ultim minister. [...] Dar, în ajunul concursului, se-ntâmplă, cum se-ntâmplă în orice poveste, să se-ntâlnească- cu cine? Cu vechea lui cunoștință, cu bunul său camarad de odinioară, cu Ghiță Nițescu [...]

(I. L. Caragiale, **Triumful talentului**)

* (negustor) cu dare de mână - înstărit, bogat

* (copil) sărman - care și-a pierdut ambii părinți sau numai unul dintre ei; orfan

* copist - 1. (în trecut) funcționar inferior care (redacta și) copia acte. 2. persoană care, înainte de apariția tiparului, copia un manuscris.

* canțilerie - cancelarie; birou sau secție a unei instituții (publice) destinată lucrărilor administrative

A. Limba română

1. Transcrie, din textul marcat cu chenar, două cuvinte conținând diftongi și două cuvinte conținând vocale în hiat. **4 puncte**
2. Scrie câte un antonim pentru cuvintele „*frumos*” și „*multă*”. **4 puncte**
3. Menționează doi termeni din familia lexicală a verbului „*a învăța*”. **4 puncte**
4. Transcrie, din fragmentul marcat, un numeral colectiv și un pronume personal. **4 puncte**
5. Stabilește valoarea morfologică din text a cuvintelor subliniate:
„*de care se minuna cu drept cuvânt toată lumea*”. **4 puncte**
6. Alcătuiește un enunț în care substantivul „*caiet*” să aibă funcția sintactică de complement direct. **4 puncte**
7. Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate: „*Au fost odată-ntr-o școală de provincie doi buni camarazi*”. **4 puncte**
8. Transcrie, din următoarea frază, propoziția subordonată, precizându-i felul: „*slugă nu te poți face că ești cam leneș*”. **4 puncte**
9. Alcătuiește o frază în care să existe o propoziție subordonată completivă indirectă, introdusă prin conjuncția subordonatoare „*să*”. **4 puncte**

B. Înțelegerea textului

10. Transcrie, din prima frază a textului marcat, cuvintele care se referă la spațiul acțiunii. **2 puncte**
11. Transcrie enunțul din care reiese prin ce se deosebea Niță de toți colegii lui. **2 puncte**

12. Precizează motivele pentru care dascălul lui Niță afirmă: „*ție cu condeiul ți-e dat să te hrănești*”. **2 puncte**
 13. Precizează două trăsături care să justifice afirmația că textul aparține genului epic. **2 puncte**
 14. Explică, în 3 - 5 rânduri, sensul structurii „*ai icoană la scris*”. **4 puncte**

Partea a II-a (18 puncte)

Te numești Paul/ Paula Ionescu, locuiești în Oradea, pe Strada Cireșilor, la numărul 29, ești elev/ elevă la Școala cu Clasele I - VIII „Lucian Blaga” și îți este necesară o adeverință din care să rezulte că frecventezi cursurile clasei a VIII-a, pentru a te putea înscrie la un concurs județean de artă fotografică.

Redactează, **pe o pagină distinctă a foi de examen**, o cerere adresată direcțiunii școlii tale, prin care soliciți eliberarea unei adeverințe de elev. În cerere, trebuie:

- să utilizezi convențiile acestui tip de compunere; **6 puncte**
- să expui clar și concis conținutul solicitării; **8 puncte**
- să respecți normele de exprimare, de ortografie și de punctuație. **4 puncte**

Atenție! Nu folosi alte nume decât cele indicate în cerință! Data redactării cererii este 18.06.2007.

Partea a III-a (24 de puncte)

Scrie o compunere în care să prezinți trăsăturile personajului Niță Ghițescu, din textul de la **Partea I** (I. L. Caragiale, ***Triumful talentului***). În redactarea compunerii, vei avea în vedere:

- precizarea, însoțită de exemple, a trei mijloace/ procedee de caracterizare existente în textul dat;
- numirea a trei trăsături (fizice și/ sau morale) ale personajului;
- ilustrarea trăsăturilor, prin referire la întâmplări/ la situații semnificative sau prin citate comentate;
- prezentarea relației dintre personajul Niță Ghițescu și alt personaj din textul dat.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie. Vei primi **12 puncte** pentru conținut (câte 3 puncte pentru fiecare cerință rezolvată) și **12 puncte** pentru redactare (*coerența textului* - 2 p.; *registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului* - 2 p.; *ortografia* - 3 p.; *punctuația* - 3 p.; *așezarea corectă a textului în pagină, lizibilitatea* - 2 p.).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, compunerea trebuie să aibă minimum 25 de rânduri scrise.